

PLAN VAN AANPAK INTEGRALE STRUCTUURVISIE HEINO

Naam plan: Structuurvisie Heino

Verantwoordelijke portefeuillehouder: J.W.L. Elshof

Verantwoordelijk afdelingshoofd: W.van den Hul (Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling)

Coördinator van het plan: W. Bouwmeester (afdeling Maatschappelijke Zaken)

Startdatum: Q4 van 2004

Einddatum: Q1 van 2006

1: Probleemstelling:

In 1989 is de laatste structuurvisie voor Heino vastgesteld. Deze structuurvisie is door een extern bureau opgesteld en hierin is met name ingegaan op de lange termijn ontwikkeling van Heino op het gebied van wonen en de bedrijven. In tegenstelling tot bijvoorbeeld bestemmingsplannen is (het hebben van) een actuele structuurvisie geen wettelijke verplichting. In een tijd van ombuigingen en kritisch kijken naar taakreductie betekent dit dat het ontwikkelen van een nieuwe structuurvisie dus een aantoonbare meerwaarde moet hebben, méér dan alleen het gegeven dat hij al een aantal jaren aangekondigd wordt. De gemeente denkt dat die meerwaarde er is door juist in het huidige economische tij, waar scherpe keuzes gemaakt moeten worden, een structuurvisie te ontwikkelen die ingaat op hetgeen wettelijk gezien nodig is (ontwikkeling op het gebied van wonen en bedrijven als basis voor de bestemmingsplannen) en die tegelijk ook ingaat op de maatschappelijke aspecten. Dat is enerzijds nodig omdat de termijn van de vorige structuurvisie is verlopen. Anderzijds, omdat er nu een aantal ontwikkelingen is of in gang wordt gezet zoals de herbestemming van het voormalige gemeentehuis, de huisvestingsproblemen van de scholen en vragen op het gebied van de sportvoorzieningen. Het zou goed zijn om deze ontwikkelingen vanuit een eenduidige visie op te pakken en in te kaderen. Het is hierbij van belang om stil te staan bij het feit dat het huidige economisch tij in de looptijd van de structuurvisie gaat veranderen. Dat betekent dat de structuurvisie ruimte zou moeten laten voor nadere invulling gedurende de looptijd. Strikt genomen is een structuurplan een ruimtelijk plan, onderdeel van de ruimtelijke ordeningswetgeving. Het denken over ruimtelijke ordening is echter sterk veranderd. Steeds meer factoren beïnvloeden de woon- en leefkwaliteit. Een centraal begrip hierin is leefbaarheid. Dat is een moeilijk te definiëren begrip. Voor iedereen ligt dat anders en in elke kern en dorp zal dat anders omschreven worden. Maar in algemene zin kan gezegd worden dat de leefbaarheid bestaat uit die elementen die het wonen, leven, werken en verblijven in de gemeente beïnvloeden. Het begrip geeft tevens aan dat de gemeente niet als enige bepaalt welke elementen dat zijn, maar dat de samenleving voor een deel daar zelf inhoud aan moet geven. In de structuurvisie komen vervolgens die (ruimtelijke en andere) maatregelen te staan die de leefbaarheid positief beïnvloeden. Het gaat daarbij niet alleen om een visie, maar op onderdelen ook om een concreet uitvoeringsprogramma. Vanuit dit soort integrale structuurvisies kunnen meerjaren- ontwikkelingsplannen worden ontwikkeld op dorp- en wijkniveau ter vervanging van de huidige dorp- en wijkontwikkelingsplannen.

Het is nieuw om deze structuurvisie vanuit gemeentelijke regie op te pakken (in plaats van uit te besteden) om hierdoor meer inhoudelijke aansluiting te vinden bij de beleidsvisies die er al liggen. Het maken van een visie voor de eigen gemeente en het creëren van draagvlak daarvoor is immers een gemeentelijke kerntaak. Aan de hand van de onderwerpen die opgenomen worden in de structuurvisie, kan overwogen worden om delen uit te besteden, indien de benodigde specialistische kennis niet in (eigen) huis is. Dit is echter een nadrukkelijk andere benadering dan bij vorige structuurvisies, waar de (proces)regie uitbesteedt is.

2A: Hoofddoelstelling:

In het bovenstaande is aangegeven dat een structuurvisie ingaat op verschillende onderwerpen, samengevat in wonen en kunnen wonen. Vooral het aspect 'kunnen wonen' gaat verder dan dat tot nu toe gebruikelijk was, omdat dit zowel de fysieke, sociale én economische dimensie omvat.

Doel van dit ontwikkelingstraject is om de structuurvisie als eindproduct te hebben en dat dit doel langs interactieve weg, in contact met de inwoners van Heino, tot stand komt. Het is immers van essentieel belang dat de inwoners van Heino zich kunnen vinden in de toekomstvisie die over hun eigen dorp gaat. Daarnaast zijn er verschillende andere (interne)doelen van

belang voor de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie. Deze doelen worden verder uitgewerkt onder “doelstellingen interne organisatie”.

Het eindproduct: de structuurvisie

De structuurvisie is een plan dat (toekomstige) ontwikkelingen in kaart brengt, samenhangen zichtbaar maakt en verantwoorde keuzes mogelijk maakt. Een plan dat vervolgens uitspraken doet over welke ontwikkelingen op welke plek kunnen plaatsvinden. Een structuurvisie geeft aan langs welke lijn de kern Heino zich in de komende 15 jaar gaat ontwikkelen en moet de ruimte bieden voor concrete uitvoeringsprogramma's. Deze visie moet een relatie hebben met de visies die er al zijn voor de lange termijn zoals de strategische beleidsvisie en het ombuigingskader. Daarnaast dienen ook de nota wonen, het lokaal sociaalbeleid, het gezondheidsbeleid en het (concept)economisch beleidsplan een rol te spelen. Dit zijn echter nota's met een looptijd van 4 jaar. De structuurvisie zou zo opgesteld moeten zijn dat het de ruimte biedt voor een nadere uitwerking die dan passend is bij de ontwikkelingen. Tevens is deze visie het kader ten behoeve van aanpassing van beleidsnota's en uitvoeringsprogramma's. Naast deze beleidsvisies van de gemeente, dient de structuurvisie ook aan te sluiten op eventuele beleidsvisies van de provinciale en rijksoverheden. En de structuurvisie dient gebaseerd te zijn op hetgeen de Heinose inwoners als mogelijkheden zien voor de ontwikkeling op lange termijn voor hun dorp. Dat betekent dat de gemeente in contact moet komen met de samenleving. Dat kan op verschillende manieren gebeuren, namelijk door vertegenwoordigers zoals Plaatselijk Belang te raadplegen, maar ook door de samenleving zelf te raadplegen in een dorpsdebat. In het onderstaande komt dit nog nader aan de orde.

Samenwerking gemeente en inwoners

Draagvlak bij en onder de inwoners is essentieel om het uiteindelijke resultaat te kunnen bereiken. De gemeente Raalte werkt graag van buiten naar binnen, vanaf de inwoners naar de eigen organisatie. Dat betekent dat de inwoners, zowel in georganiseerd verband als ook individueel, en belanghebbende organisaties betrokken moeten worden in het proces. De rol van de gemeente daarin is hen uit te nodigen en te stimuleren om mee te doen. Het is aan hen om te bepalen of zij dat ook daadwerkelijk willen. Omdat het maken van een structuurvisie een abstracte aangelegenheid is, is het heel belangrijk om tijdens het traject te bepalen wie er op welk moment een belangrijke rol kan vervullen. Het is goed om dit in overleg te doen met Plaatselijke Belang Heino, een belangrijke speler voor de gemeente. Om bij de inwoners draagvlak te creëren en te behouden, is een goede communicatie essentieel en is het wenselijk dat er tijdens de fase van ontwikkeling van de structuurvisie, al resultaten geboekt worden. Er moet immers niet alleen sprake zijn van een document maar de effecten moeten ook fysiek zichtbaar worden en liefst zo snel mogelijk. Het spreekt voor zich dat dat afhankelijk is van de complexiteit van de vraagstukken.

Wanneer is de doelstelling gehaald?

Juist in een traject als dit is het belangrijk om te meten of de doelstellingen ook daadwerkelijk zijn behaald. Bij de beoordeling daarvan spelen enkele criteria een rol die uit te splitsen zijn naar proces en product. Het concrete eindproduct is een document, namelijk de structuurvisie. Wanneer voldoet deze?

- Product: Als er een visie in staat met de looptijd van 15 jaar waarin een perspectief van kansen en mogelijkheden wordt gegeven op het gebied van wonen en 'kunnen wonen'. Deze worden uitgewerkt in concretere programma's met een kortere looptijd waarin duidelijk is wat we de komende periode willen en hoe we dat gaan bereiken. Als er in de visie staat wat de directe invloed is van de gemeente op die ontwikkeling, wat de indirecte invloed is die we via subsidies hebben en als er in staat waar we geen invloed op hebben.
- Product: het vaststellen van een concrete oplossingsrichting voor de huidige knelpunten zoals herbestemming voormalig gemeentehuis, huisvestingsproblemen van de scholen, de vragen op het gebied van de sportvoorzieningen;
- Proces: Als er draagvlak is in de kern Heino voor de structuurvisie;
- Proces: als de visie integraal en langs participatieve weg tot stand is gekomen en afgerond binnen de afgesproken termijn.

2B: Doelstelling interne organisatie

In de eerste plaats betekent het ontwikkelen van een structuurvisie in eigen beheer een groeiproces voor de interne organisatie in het integraal en planmatig werken. De structuurvisie voor Heino zal voorbeeld worden voor de andere structuurvisies die nog opgesteld moeten gaan worden binnen de gemeente Raalte. Communicatie en participatieve planontwikkeling zijn naast beleidsintegratie trefwoorden voor de interne leerdoelen. Bijzonder hierin is dat het over een kern als geheel gaat waarin alle onderwerpen (verkeer, ruimtelijk, sport, maatschappelijk, zorg etc) worden betrokken. Dit vraagt veel van de organisatie op het gebied van communicatie. Gezien de doelen (het interne proces en het externe proces) is een

gedegen voorbereiding van groot belang. Juist in zo'n traject waarin veel disciplines en deskundigheden bij elkaar komen, moet de tijd worden genomen om vanuit een zelfde beeld te starten. Dat betekent overigens niet dat in de voorbereiding en tijdens het lopende het traject, geen resultaten geboekt kunnen worden. In het onderstaande worden deze doelen uitgewerkt

Intern groeiproces

Voor de gemeente Raalte is het nieuw om in eigen beheer een structuurvisie te ontwikkelen. Het is tevens nieuw om van een structuurvisie te spreken waarin sprake is van een integrale benadering van een kern. Een dergelijke verandering vraagt ook een verandering in het denken van de medewerkers die in dit traject werken. Daarom is het belangrijk dat iedereen vanuit een zelfde beeld werkt. Dat betekent dat het plan van aanpak niet alleen gedragen moet worden door het MT en het college maar bovenal ook door de mensen die deel gaan uitmaken van het kernteam. De leden moeten zich allen uitgenodigd voelen om over de eigen grenzen heen te kijken. Het spreekt voor zich dat het interne proces geen doel op zich kan en mag zijn maar dat het een noodzakelijke voorwaarde is om het uiteindelijke resultaat, de structuurvisie, te kunnen bereiken.

Wanneer zijn de doelstellingen gehaald?

- Proces: Als bestuur en interne organisatie achter de werkwijze staat en de geëvalueerde werkwijze als uitgangspunt neemt bij de ontwikkeling van volgende structuurvisies;

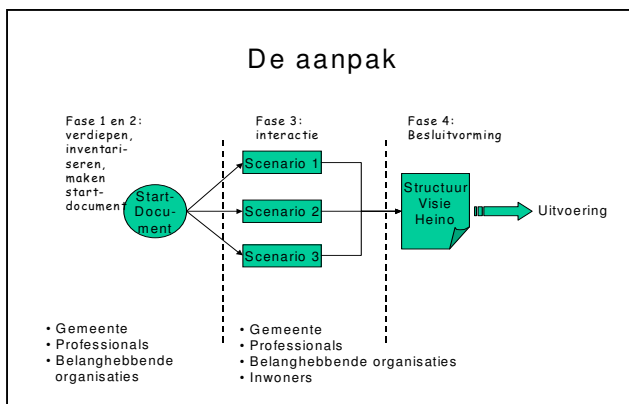
3: Omschrijving te verrichten werkzaamheden

De ontwikkeling van de structuurvisie is in een aantal fasen uiteen te rafelen. Per fase is er een resultaat te benoemen en is aan te geven wie uitgenodigd is om een rol op zich te nemen in die fase. Men wordt uitgenodigd aangezien de gemeente wel kan aangegeven wie belangrijk is maar de gemeente niet kan bepalen of iemand danwel een organisatie ook wil deelnemen.

De ontwikkeling van de structuurvisie Heino is een complex proces dat in een redelijk kort tijdsbestek, te weten binnen één jaar, zijn weerslag moet vinden. Met het vaststellen van het Plan van Aanpak door het college van Burgemeester en wethouders, en nadat het Plan van Aanpak is voorgelegd aan de gecombineerde raadscommissies VROM en MaZa, wordt de voorbereiding afgesloten en kan er daadwerkelijk worden begonnen met het ontwikkelen van de structuurvisie Heino. De start vindt plaats in Q4, te weten in december 2004.

In het plan van aanpak worden 4 fasen onderscheiden die allen een bijdrage leveren aan de te realiseren doelen. Deze doelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. In het onderstaande worden de fasen uitwerkt, in de mijlpalenplanning is een en ander schematisch opgenomen.

In het onderstaande model is kort aangegeven welke fasen te onderscheiden zijn. In fase 1 en 2 verdiept men zich in Heino, wordt er gewerkt aan het ontwikkelen van de hoofdlijnen voor de visie, en worden de hoofdlijnen omgezet in een aantal scenario's. Bij het ontwikkelen van de scenario's is het kernteam betrokken en de inhoudelijke begeleidingsgroep. In de tweede fase worden de scenario's voorgelegd aan de raadscommissies, professionals en inwoners. Vervolgens wordt het gekozen scenario uitgewerkt in een ontwerp structuurvisie. In de laatste fase vindt de besluitvorming plaats. Het is belangrijk om voorafgaand aan iedere fase, een uitgewerkt plan te maken voor de aanpak van die fase.

Het gehele proces wordt afgesloten met een evaluatie. Dat is fase 5.

Fase 1: Verdiepen en inventariseren

In deze fase gaat het er om, om draagvlak te krijgen. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als ook met de vertegenwoordigers van de Heinose samenleving. Het is immers noodzakelijk dat eerst vanuit een zelfde visie wordt gewerkt alvorens men daadwerkelijk aan de slag gaat.

Wat wordt er gedaan in deze fase en door wie?

- De coördinator verdiept zich in deze fase in het dorp Heino. De deelnemers aan de inhoudelijke begeleidingsgroep (uitwerking onder punt 5, p. 8) worden uitgenodigd hier een bijdrage aan leveren.
- In deze fase wordt ook een inhoudelijke begeleidingsgroep ingesteld die samen met het kernteam plannen ontwikkelt, die met de gemeente meedenkt en meeleeft. De samenstelling van deze inhoudelijke begeleidingsgroep wordt binnen het kernteam nog verder uitgedacht en uitgewerkt. Van tevoren moeten de wederzijdse verwachtingen daarom helder zijn. Er wordt van de volgende deelnemers een vertegenwoordiger uitgenodigd:
 - PB Heino (max. 2 pp)
 - Woningstichting Het Saalien
 - Winkeliersvereniging Heino;
 - Heino actief
 - GLTO
 - Schoolbesturen
 - Landstede Welzijn Raalte
 - Sportverenigingen
 - Ouderenwerk Heino
 - Recreatie en toerisme
- In fase 1 wordt er een procesbegeleidingsgroep ingesteld bestaande uit twee vertegenwoordigers van de gemeente (wethouder en verantwoordelijk afdelingshoofd) en twee vertegenwoordigers van Plaatselijk Belang Heino (voorzitter en secretaris). Deze groep stuurt, indien nodig, het proces bij. De taakomschrijving is nader omschreven op p.8.
- In deze fase komt het kernteam bijeen om zich te commiteren aan het PvA. Het kernteam (zie punt 5 op p. 7) maakt een eerste inventarisatie welke onderwerpen relevant zijn voor deze structuurvisie en maakt een onderverdeling naar ruimtelijke- en maatschappelijke aspecten en het gebied daartussen, zoals:

Ruimtelijk:

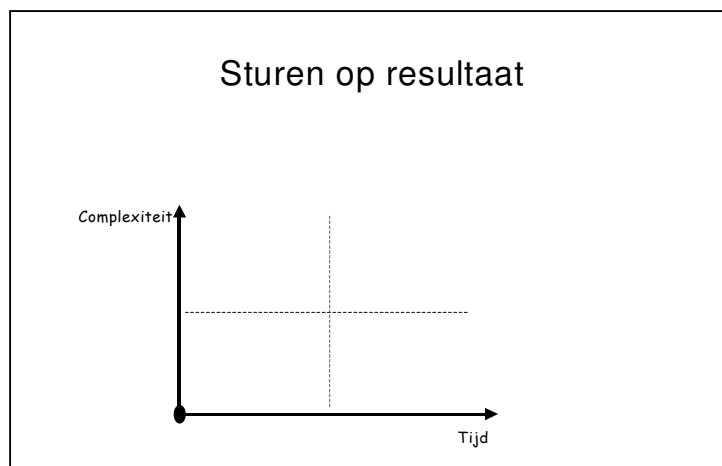
- Wonen en bedrijven: in beeld brengen van huidige en toekomstige locaties. Aangegeven welke ontwikkelingen gaan plaatsvinden. Welke ruimteclaims zijn er? Bepalen of vrijkomende locaties geschikt zijn als inbreidingslocaties aan de hand van een aantal criteria: tijdige beschikbaarheid, stedenbouwkundige potenties, cultuurhistorische betekenis, milieuhygiënische situatie, aspecten van volkshuisvesting, verkeerskundige situatie, draagvlak.
- Milieu: Milieu en milieukwaliteit worden steeds belangrijker voor de dagelijkse leefomgeving;
- Water: water als mee ordenend principe, watertoets en waterparagraaf;
- *Recreatie en toerisme.*

Overgangsgebied die de leefomgeving bepalen

- Werken: Er is nog niet besloten of het noodzakelijk en wenselijk is dat er een nieuwe locatie voor werken komt en waar die zou moeten komen;
- Natuur, landschap en ecologie: de waarde hiervan is van invloed op de locatiekeuze voor verdere uitbreiding en tevens op de inrichting van woon- en werklocaties;
- Veiligheid: wat is de rol van veiligheid in woonplannen en welk effect heeft dat op het woon- en leefplezier?.

Maatschappelijk:

- Vaststellen van de basisvoorzieningen en het niveau daarvan voor Heino, onder andere door de invulling van accommodaties zoals voormalige gemeentehuis, gezondheidszorg, centrale loketten voor Welzijn-Wonen-Zorg, De Maalderij;
 - Zorg en welzijn: wat zijn de mogelijkheden vanuit het sociaal beleid en het gezondheidsbeleid in Heino? Wat is de relatie tussen deze beleidsterreinen en het levensloop bestendig bouwen?
 - Onderwijs
 - Sport;
- Daarna wordt ook de inhoudelijke begeleidingsgroep gevraagd om aan te geven welke onderwerpen de aandacht verdienen. Ook deze worden ondergebracht in bovenstaande clustering. Het is goed om eerst de lijnen uit te laten zetten door het kernteam (wat is er vanuit de gemeente gezien aan de orde) en om dit dan aan te vullen met hetgeen er in de samenleving leeft.
 - In een plenaire bijeenkomst tussen het kernteam en de inhoudelijke begeleidingsgroep wordt er richting gegeven aan wat er nu allemaal aan de orde is en wat er aan de orde moet komen in de structuurvisie; Wat zijn de kaders van de visie, welke ontwikkelingen doen zich nu voor (0 tot 1 jaar), gaan zich voor (binnen 1-5 jaar) of kunnen zich voor gaan doen (5-15 jaar). Door deze groep kan in een matrix worden gezet welke resultaten wanneer geboekt kunnen worden (uitzetten in tijd en complexiteit). Hiervoor kan het volgende figuur worden gebruikt.

Als criteria voor complexiteit kunnen we kijken naar de invloed die de gemeente zelf heeft (direct, indirect via bijvoorbeeld subsidies of geen invloed). Tevens bezien wat een haalbare positie is voor de kern Heino in relatie tot de andere kernen in de gemeente, de regio en naar de provincie.

- In fase 1 worden door de gemeente de eerste contacten gelegd met de provincie Overijssel over de structuurvisie Heino.

De periode waarin wordt gewerkt aan fase 1 is in januari en februari 2005.

Het eindresultaat van fase 1 is dat het kernteam samen met de inhoudelijke begeleidingsgroep heeft bepaald wat er in het dorp Heino speelt en gaat spelen en wat op hoofdlijnen het toekomstbeeld is. Dit toekomstbeeld wordt gedragen door het kernteam alsmede door de inhoudelijke begeleidingsgroep. Het toekomstbeeld wordt voor een eerste prioritering voorgelegd aan het college waarna het ter kennisname wordt aangeboden aan de commissies VROM en MaZa.

Fase 2: opstellen startdocument

Deze fase draagt direct bij aan het realiseren van het ontwikkelen van het eindproduct. De gegevens en resultaten van fase 1 worden opgenomen in een startdocument. Deze leiden tot de hoofdstukken 1 tot en met 4 van de structuurvisie (zie rode lijn indeling hoofdstukken). Dit startdocument wordt in een interactieve bijeenkomst van maximaal 4 dagdelen (overwogen kan worden om dit in twee dagen dan wel in afzonderlijk dagen of dagdelen te doen) verder uitgewerkt in een aantal, maar maximaal 3, scenario's. Het doel van die interactie is om draagvlak te creëren voor maximaal 3 scenario's en daarmee de kaders van de structuurvisie op te zetten en om te bepalen hoe er tijdens het traject successen geboekt kunnen worden. Tijdens deze dagen wordt ook bepaald welke onderdelen van de scenario's door de gemeente in eigen beheer uitgevoerd kunnen worden en waarvoor een externe ingehuurd moet worden. Het zou goed zijn om deze dagen te laten begeleiden door een externe procesbegeleider. Tijdens de twee daagse meer duidelijkheid krijgen over de inhoud van hoofdstuk 5. Bij deze bijeenkomst zijn medewerkers van de gemeente (minimaal het kernteam en de afdelingshoofden van de betrokken afdelingen) en de inhoudelijke begeleidingsgroep aanwezig. Het startdocument waarin de scenario's zijn opgenomen, wordt geschreven door deelnemers van het kernteam. Het startdocument wordt in relatie gebracht met de uitkomsten van de preferentiemeter omdat de preferentiemeter al bepaalde richting kan geven in mogelijkheden. Nadat het kernteam en de inhoudelijke begeleidingsgroep hebben gesproken over het concept, wordt het startdocument vastgesteld door het college zodat alle scenario's ook de steun hebben van het college.

De periode waarin wordt gewerkt aan fase 2 is in maart, april en mei 2005. Aan het begin deze periode vindt de interactieve bijeenkomst (4 dagdelen) tussen kernteam en inhoudelijke begeleidingsgroep plaats.

Het eindresultaat van fase 2 is een startdocument waarin maximaal 3 scenario's zijn opgenomen voor de ontwikkeling op lange termijn welke allen gedragen worden door de inhoudelijke begeleidingsgroep, het kernteam en het college. Deze scenario's worden ter kennisname aan de commissies VROM en MaZa aangeboden.

Fase 3: Interactie met Heinose samenleving in een dorpsdebat

De derde fase richt zich voornamelijk op de communicatie met de Heinose samenleving. In het startdocument zijn maximaal 3 scenario's omschreven waarlangs Heino zich in de komende 15 jaar kan ontwikkelen. In een interactieve en informatieve bijeenkomst worden de inwoners in de gelegenheid gesteld om te kiezen voor een scenario. Het is dus van groot belang dat het college zich in alle drie de scenario's kan vinden zodat er recht wordt gedaan aan het meedenken van de inwoners. De commissies VROM en MaZa worden tevens uitgenodigd voor deze bijeenkomst. Dit is het tweede moment dat de commissie een rol heeft in het traject. Het resultaat van deze fase is dat er een keuze is gemaakt voor het meest gewenste scenario en dat deze keuze gedragen wordt door het college, de commissieleden en de samenleving.

Tijdens het proces is het van belang om regelmatig in de krant en op de website te publiceren over de voortgang van dit onderwerp. Een structuurvisie is een papieren tijger en we moeten er over nadenken hoe we dit levend kunnen maken.

De periode van fase 3 loopt in mei en juni 2005.

Het eindresultaat van fase 3 is de keuze voor een scenario door samenleving en politiek.

Fase 4: oplevering en besluitvorming

Aan de hand van het dorpsdebat met de inwoners wordt het gekozen scenario verder uitgewerkt door de gemeente. Het concept-eindproduct wordt eerst voorgelegd aan de inhoudelijke begeleidingsgroep. Zij krijgen gelegenheid om hierop reacties te geven. Als het concept eindproduct klaar is gaat het formele traject lopen. Vaststelling door B&W waarna de ontwerp-structuurvisie ter inzage wordt gelegd.

Tijdens de periode van ter inzage legging dient het conceptplan ook voorgelegd te worden aan de provincie, ter voorbereiding op het besluitvormingstraject. Het heeft de voorkeur om de provincie al vanaf fase 1 te betrekken bij de ontwikkeling van de structuurvisie. Dat kan middels het reguliere overleg dat plaatsvindt tussen de afdeling REO en de provincie. De besluitvormingsprocedure bij de provincie duurt 2 tot 3 maanden.

Het is belangrijk om hiervoor nog een informatie- en inspraakavond te beleggen. Nadat de inspraakreacties zijn ontvangen en verwerkt, wordt de nota definitief door het college vastgesteld, voor advisering voorgelegd aan de gezamenlijke commissie VROM/MaZa en ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

De periode van fase 4 loopt van juli 2005 tot en met januari 2006 (besluitvorming door de raad). Het is van groot belang dat de formele ter inzage legging niet in de vakantieperiode valt.

Het resultaat van fase 4 is een structuurvisie die vastgesteld is door de gemeenteraad en die op interactieve wijze tot stand is gekomen.

Verhouding tussen fase 3 en 4:

Fase 3 en 4 hebben voor een deel overlap. In fase 3 mag de samenleving meedenken, in fase 4 mag men een formele inspraakreactie geven en dus ook bezwaar maken. Het mogen meedenken zorgt ervoor dat er draagvlak ontstaat. Inwoners krijgen gelegenheid om de structuurvisie van zichzelf te maken in plaats van dat er een nota van achter een bureau wordt geschreven. Hiermee wordt recht gedaan aan onder meer het collegeprogramma en de strategische beleidsvisie. Waarom dan toch nog een formele gelegenheid geven om in te spreken? Omdat er daardoor wordt gehandeld op grond van de inspraakverordening die in de gemeente Raalte van kracht is. Op grond van de wet Ruimtelijke Ordening is formele inspraak niet verplicht.

De ervaringen van het combineren van interactieve beleidsvorming en inspraak zijn tot op heden positief. Het lijkt als resultaat te hebben (voorbeelden zijn de bestemmingsplanwijzigingen en de vestiging van het AZC) dat er minder gebruik wordt gemaakt van de inspraak omdat de mogelijke reacties vooraf gekanaliseerd worden.

Fase 5: evaluatie

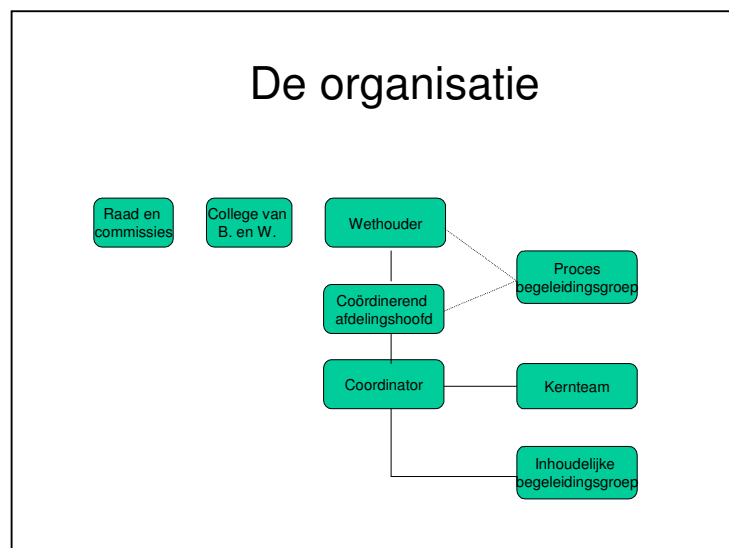
De slotfase wordt gevormd door de evaluatie. In deze fase wordt bezien of de doelstellingen zijn gehaald. Zowel de hoofddoelstelling als ook de doelstellingen voor de interne organisatie. Op basis van de evaluatie kan worden bepaald of de werkwijze ook passend is voor het opstellen van andere structuurvisies.

4: Op te leveren resultaat:

Het resultaat is een structuurvisie (document) met een looptijd van 15 jaar (2006-2020), die gedragen wordt door de samenleving van Heino en die aansluit bij de bestaande beleidsnota's en toekomstvisies.

5: Organisatie:

Schematisch kan de voorgestelde structuur als volgt worden weergegeven:

Teneinde een slagvaardige structuur te ontwerpen die faciliterend is aan het integrale eindproduct wordt het volgende voorgesteld:

- Coördinator: één van de 3 projectleiders, te leveren door MaZa in de persoon van Wanda Bouwmeester.
- Secretaris: ondersteuning van het traject in de rol van secretaris wordt geleverd door REO in de persoon van Roelof Ekkelenkamp
- Kernteam: dit is de werkgroep waarin naast de inbreng van coördinator en secretaris de deskundigheid van MaZa, door Allard Borst, en REO, door Nico Verdoorn, wordt ingebracht. Inbreng vanuit Voorlichting is eveneens gewenst. Het kernteam komt iedere twee weken bijeen. Indien er geen ontwikkelingen zijn te bespreken worden de bijeenkomsten afgezegd.
Afhankelijk van onderwerp of specifieke thema's wordt dit kernteam uitgebreid met andere medewerkers vanuit de gemeentelijke organisatie: andere medewerkers van REO (Rineke Bugter voor volkshuisvesting, Harrie Wanningen voor bedrijventerreinen en werkgelegenheid, Jan Koolhof voor strategische grondaankoop en benodigd ruimtebeslag) en MaZa (Piet den Ambtman voor accommodatie) of van de andere afdelingen (BMJZ, V&I, BRW&V, Spacc).
- Coördinerend afdelingshoofd: de coördinator functioneert onder verantwoordelijkheid van het afdelingshoofd REO. Hiermee wordt de beoogde integraliteit bevorderd. Aangezien de coördinator vanuit MAZA komt en het onder eigen regie en in eigen beheer oppakken van een structuurvisie voor REO een trendbreuk is met vorige structuurvisies wordt voorgesteld het afdelingshoofd REO aan te wijzen als coördinerend afdelingshoofd.
- Wethouder: teneinde een eenduidige bestuurlijke aansturinglijn te hanteren wordt voorgesteld één lid van het college de bestuurlijk coördinatie te geven voor de structuurvisie. De wethouder is voorzitter van de procesbegeleidingsgroep. Het doel van zijn aanwezigheid daarin is het draagvlak met de samenleving van Heino via Plaatselijk Belang en het eventueel bijsturen van het proces.
- Commissie: Bij de behandeling van de voorjaarsnota heeft de raad aangegeven betrokken te willen zijn bij de totstandkoming van de structuurvisie Heino. Het verdient aanbeveling de raad voor te stellen om in het kader van een integrale benadering de structuurvisie te behandelen in de commissie VROM waar de leden van de commissie MAZA bij worden uitgenodigd. Voorgesteld wordt de commissie op drie cruciale momenten te betrekken bij de totstandkoming: vaststellen van het plan van aanpak, scenariokeuze, vaststellen van de ontwerp-structuurvisie.
- Inhoudelijke begeleidingsgroep: Tijdens het gehele traject wordt gebruik gemaakt van een inhoudelijke begeleidingsgroep. Deze groep heeft als doel om samen met de gemeente de plannen te ontwikkelen. Het kernteam zal hiertoe veelal een voorzet geven. Voorzitter van het overleg is de coördinator. Deelnemers aan deze groep zijn vertegenwoordigers van: PB Heino (max. 2 pp), Woningstichting Het Saalien, Winkeliersvereniging Heino, Heino actief, GLTO, Schoolbesturen, Landstede Welzijn Raalte, Sportverenigingen, ouderenwerk Heino, een vertegenwoordiger van recreatie en toerisme. Van de inhoudelijke begeleidingsgroep wordt verwacht om vanuit de samenleving te denken (inwoners en organisaties/instellingen) en om vanuit die visie suggesties en oplossingen aan te dragen voor de lange termijn. De inhoudelijke begeleidingsgroep heeft geen besluitvormende rol en levert een directe bijdrage aan de inhoudelijke kant van de structuurvisie. De frequentie van de bijeenkomsten wordt voorlopig bepaald op maandelijks.
- Procesbegeleidingsgroep: Er wordt een procesbegeleidingsgroep ingesteld die als taak heeft om het proces bij te sturen indien dat nodig is. De procesbegeleidingsgroep bestaat uit twee vertegenwoordigers van de gemeente (wethouder en verantwoordelijk afdelingshoofd) en twee vertegenwoordigers van Plaatselijk Belang Heino (voorzitter, de heer Nijboer en aangewezen lid, de heer Grafhorst). De wethouder is voorzitter van het overleg. De coördinator rapporteert aan de procesbegeleidingsgroep. De procesbegeleidingsgroep oefent rechtstreeks invloed uit op het verloop van het proces maar heeft geen besluitvormende rol. De frequentie van de bijeenkomsten wordt voorlopig bepaald op iedere twee maanden.

6: Mijlpalenplanning ontwikkelen structuurvisie Heino

	Vorbereiding	Fase 1: Verdiepen en inventariseren Januari en februari 2005	Fase 2: startdocument Maart, april en mei 2005	Fase 3: Interactie Mei en juni 2005	Fase 4: oplevering en evaluatie. Uitwerken scenario van keuze, besluitvorming. Q3, Q4 en Q1
Doel 1: opleveren structuurvisie			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fase 1 uitwerken in startdocument; ▪ Startdocument voorleggen in interactieve bijeenkomst (4 dagdelen) met inhoudelijke begeleidingsgroep. Externe procesbegeleider! ▪ Startdocument opleveren met daarin 3 verschillende scenario's. ▪ Vaststellen door BW ▪ Tka cie VROM en MAZA 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uitwerken scenario door kernteam in ontwerp structuurvisie; ▪ Voorleggen aan inhoudelijke begeleidingsgroep; ▪ Ontwerp-structuurvisie voorleggen aan BW tbv ter inzage legging; ▪ Inpraakreacties verwerken in structuurvisie; ▪ Vaststellen door BW en bespreken door cie VROM/ waar MaZa bij uitgenodigd wordt ▪ Vaststelling door de raad in Q1 van 2006
Doel 2: intern groeiproces planmatig werken	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontwikkelen van Plan van aanpak; ▪ Vast laten stellen door BW op 17-11-2004 ; ▪ Bespreken in cie VROM en leden MaZa uitnodigen op 7 of 8 december. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coördinator verdiept zich in Heino; ▪ Kernteam en inhoudelijke begeleidings-groep inventariseren onderwerpen ▪ Er is een toekomst-beeld op hoofdlijnen ▪ Tka cie VROM en MAZA 			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluatie intern proces
Doel 3: interactie met samenleving	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Publicatie op gemeentepagina 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instellen inhoudelijke begeleidings-groep; ▪ Instellen procesbegeleidingsgroep 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Publicatie op gemeentepagina met uitnodiging voor dorpsdebat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dorpsdebat voor inwoners Heino; ▪ Keuze van scenario door inwoners, door BW en cie; ▪ Het gekozen scenario ter vaststelling voorleggen aan BW en aan cie VROM waar MaZa bij uitgenodigd wordt. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evaluatie proces interactie met samenleving.

Het doel is om binnen een periode van één jaar na de feitelijke start de ontwerp-structuurvisie en daarmee de integrale afweging gereed te hebben, waarna hangende het formele besluitvormings- en overlegtraject van de structuurvisie het accommodatietraject geheel of gedeeltelijk in uitvoering genomen kan worden.

7: Motie gemeenteraad d.d. 1 juli 2004

Met een ruime meerderheid heeft de raad bij de behandeling van de voorjaarsnota 2004 een motie aangenomen om met voortvarendheid de sociale structuurvisie op te pakken en als einddatum 1 mei 2005 bepaald. Tevens wordt gevraagd om vooruitlopend op de uitvoering urgente zaken op te pakken, dan wel voorlopig op te lossen.

Een structuurvisie binnen de door de raad beoogde termijn kan naar onze mening alleen gerealiseerd worden indien deze vanachter het bureau geschreven wordt zonder enige afstemming met betrokken partijen als inwoners en andere belanghebbenden als ontwerp aan uw college en raad wordt voorgelegd. Dit staat haaks op de gedachte van interactief bestuur en wordt door ons stellig ontraden. De datum van 1 mei 2005 is vermoedelijk gerelateerd aan de aankondiging in de Voortgangsbrief, die in april aan de raad aangeboden is, waarin gesproken wordt over aanbidding van een plan van aanpak aan uw college in het 2^e kwartaal 2004. Door het besluit om een aantal ontwikkelingen binnen de gemeente een hoge prioriteit toe te kennen vindt momenteel een integrale afweging van prioriteiten en inzet van menskracht plaats. Naar aanleiding hiervan is, na overleg met beide portefeuillehouders, besloten om het plan van aanpak voor de structuurvisie Heino vast te stellen na de zomer met een feitelijke start na 1 oktober. Deze start vindt daadwerkelijk plaats na behandeling in de commissies MaZa en VROM van december 2004.

Het loskoppelen van individuele knelpunten op het gebied van welzijn, onderwijs en sport van een structuurvisie is op zichzelf beschouwd mogelijk, maar leidt eerder tot ad hoc besluitvorming, dan tot een integrale beoordeling van kansen en bedreigingen. Om die reden is hiervoor onderbouwd waarom wij een integrale structuurvisie voorstaan, waarbij de inschatting van de meest betrokken afdelingen (REO/MAZA) is dat de vaststelling van de ontwerpstructuurvisie gerealiseerd moet kunnen worden binnen een jaar na de feitelijke start. Het vervolgtraject van inspraak en formeel overleg vindt na die tijd plaats.

Na vaststelling van de ontwerp structuurvisie is er o.i. voldoende duidelijkheid over de oplossingsrichtingen van (een deel van) de in de motie genoemde knelpunten om tot uitvoering te kunnen overgaan.

8: Tijdsplanning

	Dec 2004	Jan 2005	Feb 2005	Mrt 2005	Aprl 2005	Mei 2005	Juni 2005	Juli 2005	Aug 2005	Sept 2005	Okt 2005	Nov 2005	Dec 2005	Jan 2006
Vaststellen PvA door college en voorleggen aan cie VROM waar cie MaZa bij uitgenodigd wordt														
Startbijeenkomst kernteam														
Overleg met PB Heino														
Fase 1:														
Verdiepen en inventariseren														
- verdiepen in Heino														
-inventariseren onderwerpen door kernteam														
- instellen inhoudelijke begeleidingsgroep														
Publicatie in krant over ontwikkeling startnotitie. Ook in wijkkrant oid														
Fase 2: startdocument														
-kernteam werkt onderwerpen uit in concept startdocument														
- in startdocument worden 3 scenario's opgenomen														
- vaststellen concept startdocument door BW														
- startdocument voorleggen in interactieve bijeenkomst met inhoudelijke begeleidingsgroep en kernteam														
- startdocument aanpassen														
- Publicatie van scenario's op gemeentepagina														
Fase 3: Interactie														
- informatiebijeenkomst voor inwoners Heino														
- Keuze van scenario door inwoners en cie														
- scenario van keuze laten vaststellen door BW														
Fase 4: oplevering en evaluatie. Besluitvorming														
Uitwerken scenario door kernteam in structuurvisie														
Ontwerp structuurvisie voorleggen aan BW om ter inzagelegging te starten														
Starten besluitvormingstraject provincie														
Informatiebijeenkomst en ter inzagelegging														
Inspraakreacties verwerken in structuurvisie														
Evaluatie intern proces (opnemen in BW-advies)														
Evaluatie interactie met inwoners (opnemen in BW-advies)														
Besluitvormingsprocedure														

9: Communicatieplan: In overleg met de afdeling voorlichting (Arjan Veldhuis) is afgesproken dat het communicatietraject (interne en externe communicatie) wordt ingevuld als het project loopt. In het kernteam worden de eerste kaders voor het communicatietraject vast uitgezet. Plaatselijk Belang Heino neemt ten aanzien van de communicatie een rol op zich in het vormgeven van de communicatie met de samenleving.

10: Financiële raming

Alhoewel de structuurvisie Heino al enkele jaren op de rol stond zijn in de begroting zijn geen financiële middelen opgenomen.). Momenteel is nog niet duidelijk op welke fase in het traject, en met welk doel (anders dan procesbegeleiding) externen aangetrokken dienen te worden. Pas als dat duidelijk is, is het mogelijk om een juiste financiële raming te maken. Hiervoor is aanvullende informatie nodig. Voorlopig is een inschatting gemaakt van de kosten voor externen. Het kernteam zal nader onderzoeken voor welke werkzaamheden externe kwaliteiten benodigd zijn.

▪ Uren projectleider:		€ 23.850,--
▪ Uren afdelingshoofd:		€ 5.456,--
▪ Uren kernteamleden:		€ 52.860,--
- Roelof Ekkelenkamp	€ 24.992,--,	
- Nico Verdoom	€ 11.968,--,	
- Allard Borst	€ 15.900,--	
▪ Extern procesbegeleider voor de tweedaagse		€ 11.000,--
▪ Uitbesteden onderdelen van werkzaamheden		€ 22.000,--
▪ Uitwerken scenario's door planoloog		€ 36.000,--
▪ Werkbudget (voorlichtingsavonden, publicaties etc).		€ 5.000,--
Totaal		€ 156.166,--

De uren van de ad hoc deelnemers van het kernteam worden opgevangen binnen de reguliere taken van de afdeling. Financiële dekking binnen de eigen afdeling.

Financiële afdekking

De uren (REO) zijn grotendeels in de begroting opgenomen. Voorgesteld wordt om de kosten van de eigen medewerkers (totaal € 82.166,--) t.l.v. de begroting, algemene dienst te brengen. Met de structuurvisie worden nieuwe toekomstige woningbouw- en werklocaties locaties aangewezen en levert dus weer nieuw te exploiteren gebied op. Om die reden kan een deel van te maken kosten t.b.v. de structuurvisie ten laste worden gebracht van het grondbedrijf. Voorgesteld wordt om de te maken kosten voor externen in 2004 en een gedeelte van de te maken kosten in 2005 t.b.v.,-- externen tot een totaalbedrag van € 44.000,-- ten laste van het grondbedrijf te brengen. Het overige bedrag groot € 30.000,-- als nieuw beleid in de begroting 2005 op te nemen.

Rode lijn voor indeling hoofdstukken

		Inhoud	Proces
1	Inleiding	<ul style="list-style-type: none"> - waarom structuurvisie - achtergronden - over welk gebied gaat het 	Schrijven door kernteam
2	Positie van Heino	<ul style="list-style-type: none"> - Feitelijke situatie - Hoe opgenomen in streekplannen - Wat willen wij met Heino in de regio en binnen de gemeente (aansluiten bij beleidskaders, collegeprogramma, ombuigingskader raad) 	Schrijven door kernteam.
3	Wat is de ruimtelijke hoofdstructuur	Factoren die vast zijn en de grenzen van Heino bepalen opnemen. Het gaat bijvoorbeeld om spoor, kanaal, N35 etc	Schrijven door n kernteam
4	Wat is de sociale hoofdstructuur	Vaste gegevens opnemen die de sociale structuur bepalen zoals monumenten, accommodaties, gezondheidscentra etc.	Schrijven door kernteam
5	Waar gaat het om (wat is het programma voor deze visie?)	<ul style="list-style-type: none"> - Bevolkingsgroei: Demografische gegevens en ontwikkeling voor 15 jaar - woningbouw (doelgroepen, speelvoorzieningen, groen) - werkgelegenheid - voorzieningen (accommodaties, onderwijs, gezondheidszorg, sport etc etc) 	
6	Gecombineerde scenario's	Welke mogelijkheden zijn er op basis van hoofdstuk 5 om voor te leggen ter goedkeuring?	
7	Uitwerking van scenario van keuze	<p>Onderwerpen hierin zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - functioneel (wonen, bedrijven, water) REO - wegen (V&I); - groen en beeld (V&I/B&O) - milieu (BMZ) - sociaal maatschappelijk zoals scholen, accommodaties, gezondheidszorg, sport etc etc (MAZA, SA) 	Schrijven door kernteam